

TÁJÉKOZTATÓ

Sárospatak városban a foglalkoztatás helyzetéről, a munkanélküliség alakulásáról

A sárospataki kistérséghez közigazgatásilag 16 település tartozik. A kirendeltség illetékessége gyakorlatilag a kistérséggel azonos terület, amelyhez két bodrogi település, Tiszacsermely és Tiszakarád csatlakozott. A kistérség lélekszáma közel 30 ezer fő. A népesség fele az egyetlen városban, Sárospatakon él. A települések életét évszázadok óta a térség kedvező természeti adottságai határozták meg (hegyvidék, bortermelés, kereskedelem, ásványi anyagok).

Sárospatak és vonzáskörzete jelentős iparral nem rendelkezett és jelenleg sem rendelkezik, viszont hagyományosan nagy szerepe van a mezőgazdasági tevékenységnek (részaránya közel 10 %). A foglalkoztatás szerkezete hosszú átalakuláson megy keresztül. A mezőgazdaság eltartó képessége fokozatosan csökken, a korábbinál kevesebb munkaerőt foglalkoztat, azt is idényjelleggel. Nő a foglalkoztatottság az építőiparban, a kereskedelem, vendéglátás és egyéb szolgáltatások terén.

A szőlő-bor ágazatban több komoly tőkével rendelkező gazdasági társaság működik, amelyek jelentős beruházásokat hajtottak végre. Ezek főként az ültetvénytelepítésben és borászati technológiákban öltöttek teret. Ugyanakkor a hagyományos növénytermesztés és állattenyésztés komoly jövedelmezőségi problémákkal küszködik, csakúgy, mint a korábban prosperáló textilipar.

A viszonylag kedvezőtlen közlekedési feltételek és infrastrukturális hiányosságok miatt a befektetőknek nem jelent célterületet a térség.

Térségünk a vállalkozások számát tekintve nem áll rossz helyen a megyei rangsorban. Az egyéni és társas vállalkozások száma 1620. A foglalkoztatás döntően Sárospatakon valósul meg, a vállalkozások 65 %-a található itt. A körzet többi településén (11 hegyaljai és 7 bodrogi településen) működik a vállalkozásoknak 35 %-a. Foglalkoztatási szempontból a Bodrogköz helyzete a legrosszabb. A működő vállalkozások zöme 50 fő alatti (1350), az 50 és 250 főt foglalkoztató cégek száma alacsony (270), 250 fő felett foglalkoztató cég nem található a térségben. A tevékenységi kört tekintve a terciér ágazat aránya a legjelentősebb.

A munkaerő mobilitását rontják a magas közlekedési és lakhatási költségek, fokozva a várostól távoli településeken élők hátrányát. Közel 1 % népességfogyás jellemző, amely a gazdasági stagnálást, a prosperitás hiányát jelzi. A népességfogyás nagyobb részt az elvándorlásból adódik, amely főképp a fiatalok körében ölt nagyobb mértéket.

2009. évben a kistérség gazdasági helyzete jelentősen változott, szinte minden ágazatban romlottak a piaci pozíciók, főként a fémfeldolgozás-fémmegmunkálás területén.

A kereskedelem területén kialakult foglalkoztatás várhatóan kismértékben növekedni fog. Több üzletlánc jelezte befektetési szándékát (CBA; Lidle; Penny), mely beruházás e területen némileg növelheti a foglalkoztatási szintet.

Ipari fejlesztések területén a svájci tulajdonú FRAISA SZKC Kft. jelezte fejlesztési szándékát, 2010. I. félévében.

A kirendeltségünkhöz tartozó körzetben 1620 regisztrált vállalkozás működik, a gazdaságilag aktív népesség 2009. év eleji becsült létszáma 8393 fő volt.

Évente kb. 500 munkaadóval tartunk rendszeres kapcsolatot. A vállalkozások jellemzően a kereskedelem, fémfeldolgozás, építőipar, mezőgazdaság, élelmiszeripar, textiláru gyártása és a lakossági szolgáltatások valamelyik területén működnek.

2009. évben munkáltatói kereslet mutatkozott különböző vas- és fémipari jellegű munkakörökben (lakatos, hegesztő, forgácsoló fémmegmunkáló, öntő, felületkezelő), az építőipar területén (kőműves, festő és mázoló, villanyszerelő, vezetékek- és csőhálózat szerelő), a kereskedelem és vendéglátás területén (bolti eladó, pék, szakács, felszolgáló), a mezőgazdaságban (mezőgazdasági traktoros, kubikos, állattenyésztő, szőlőmunkás), továbbá tehergépkocsi-vezető, targoncavezető, nehézgépkézelő, borászati pincemunkás és segédmunkás munkakörökben.

Esetenként előfordult, hogy a munkáltatók felvételi szándékot jeleztek adminisztratív és egyéb ügyintézői munkakörökben (szállodai portás, adminisztrátor, műszaki ügyintéző, előkészítő mérnök, építésvezető).

A városban működő jelentősebb vállalkozások ágazatonként:

Mezőgazdaság:

- Geo-Milk Kft.	90-120 fő
- BIOFARM Kft.	20-40 fő
- Kerchner és Társa Kft.	5-10 fő

Ipar:

• Feldolgozóipar:

- Pataki Ruhaipari Zrt.	100-120 fő
- Grega Kft.	40-80 fő
- T.BOSS 2006. Hungária Kft.	130-150 fő

- Rubikon-Text Kft. 20-30 fő
 - Technometall Bt. 15-20 fő
 - Fraisa SZKC Kft. 25-30 fő
 - SÁRGÉPSZER Kft. 25-30 fő
 - FERRO-TOOL Zrt. 35-50 fő
- *Egyéb ipar:*
 - Kék és Társa Kft. 40-60 fő
 - Sárospataki Kerámia Kft. 25-30 fő
 - *Építőipar:*
 - ÉPSZER Zrt. 120-140 fő
 - DOPEX Kft. 30-40 fő
 - Weinberg 93. Kft. 40-60 fő

Közsféra és intézmények:

A foglalkoztatásban jelentős szerepet töltenek be a önkormányzati intézmények és szociális intézmények, valamint az önkormányzat Kommunális Szervezete. Az állandó köztisztviselői, közalkalmazotti létszám mellett nagy számban foglalkoztatnak közhasznú és közcélú munkásokat rövidebb-hosszabb ideig. A közszférában leépítések várhatók a takarékosági intézkedések miatt.

Civil szervezetek (alapítványok, egyesületek, közhasznú társaságok):

Az állam vagy az önkormányzat által fel nem vállalt, közfeladatok ellátására létrejött társulások. Mivel még erőtlén a civil szféra, nagyobb munkaerőt nem képesek foglalkoztatni.

- Zempléni Családokért Alapítvány
- Sárospataki Nép főiskolai Egyesület
- Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zempléni Térségi Egyesülete
- Sárospataki Munkanélküliek Egyesülete.

Szolgáltatás, kereskedelem:

A szolgáltatásban és a kereskedelemben a magánszféra vált meghatározóvá. Itt található a legtöbb magánvállalkozó és jelentős a foglalkoztatottak száma is.

Elterjedt a városban a szállásadás, a város idegenforgalmi nevezetességei miatt. A vendéglátó tevékenység is jelentősnek mondható, a megvalósult fürdőfejlesztés várhatóan az idegenforgalom további fellendülését hozza.

Jelentősebb vállalkozások:

- For-You 2. Kft.	82 fő
- Kispatak 2000. Kft.	130 fő
- Zemplén Idegenforgalmi Kft.	76 fő
- Sárospataki Autójavító Kft.	17 fő
- Bömbi 1948. Kft.	14 fő

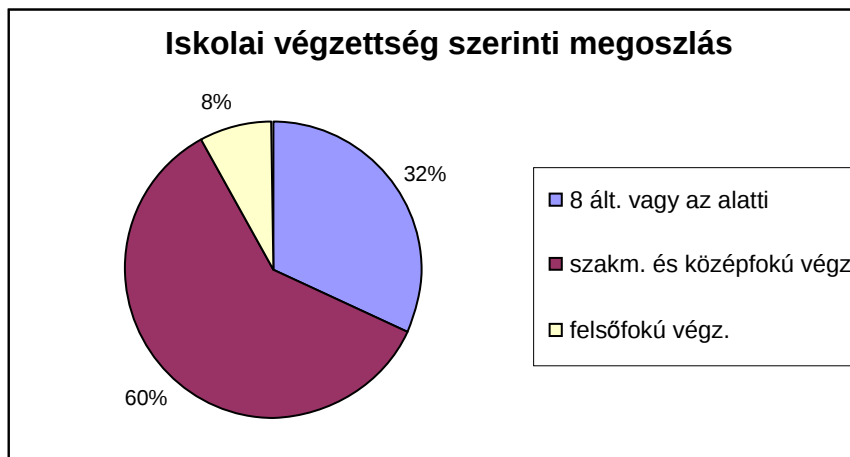
Munkavállalók:

Városunkban az elmúlt évekhez viszonyítva valamivel nőtt az álláskeresők száma. Jelenleg több mint 1000 fő szerepel nyilvántartásunkban.

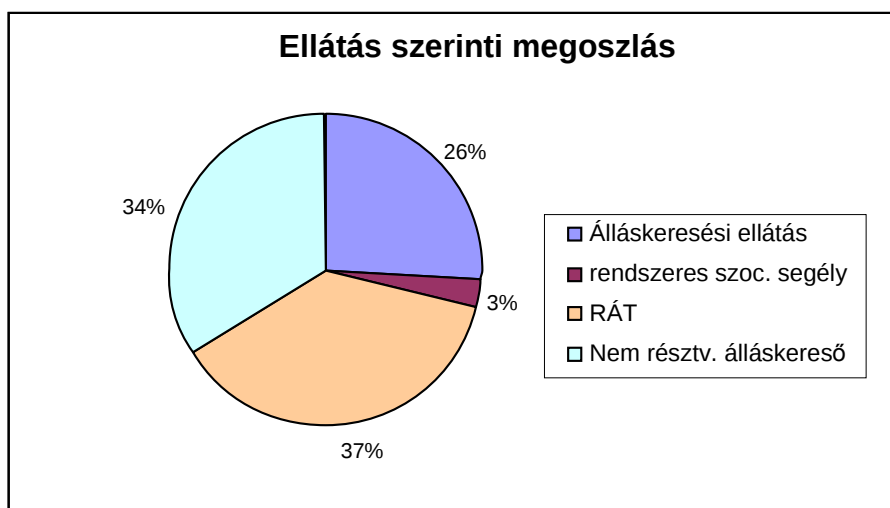
2009. augusztusában 1012 fő volt a sárospataki regisztrált álláskeresők száma kirendeltségünkön, ebből 534 fő férfi (53 %), 478 fő nő (47 %).

Iskolai végzettségük szerint 8 általános vagy az alatti 320 fő (32 %), szakmunkás és középfokú végzettségű 608 fő (60 %), felsőfokú végzettségű 83 fő (8 %)

Álláskeresői ellátást 267 fő (26 %), rendszeres szociális segélyt 25 fő (3 %), rendelkezésre állási támogatást 374 fő (37 %), nem résztvevő álláskereső 346 fő (34 %).

Regisztrált munkanélküliek számának évenkénti összehasonlítása ellátási forma szerint:

Év	Nyilvántar- tott összesen	Tartós álláskereső	Járadék típusú ellátás	Álláskere- sési segély	Rendelke- zésre állási támogatás	Rendszeres szociális segély	Munkakorú népesség	Relatív mutató (%)
2004.	848	235	217	0	0	346	9472	8,95
2005.	752	237	119	54	0	317	9443	7,96
2006.	822	227	148	100	0	276	9419	8,73
2007.	875	240	155	108	0	372	9408	9,3
2008.	953	411	172	124	0	381	9143	10,4
2009. 08.31.	1012	666	201	65	374	25	8393	12,05

A foglalkoztatási szint növelése érdekében tett intézkedéseink

- munkaerő közvetítés
- munkahely teremtés támogatása
- foglalkoztatás bővítés támogatása (munkaerő-piaci programok) dec. FA, TÁMOP
- humán erőforrás fejlesztés (képzés) TÁMOP, dec. FA
- munkahelymegőrzés támogatása dec. FA, OFA, KÖFA
- munkaerő-piaci szolgáltatások (álláskeresési technikák, preventív FIT, pályaválasztás, stb.

Munkaerő közvetítés:

Kirendeltségünk egyik legfontosabb feladatának tartjuk a munkaerő közvetítést. 2008. évben 375 főt, 2009. III. negyedév végéig 325 főt közvetítettünk támogatott és nem támogatott munkahelyre.

Foglalkoztatás bővítés támogatása:

Azok a munkáltatók, akik vállalják pályakezdő fiatalok vagy a munkaerőpiacon hátrányos helyzetűek (tartós munkanélküliek, GYES-ről, GYED-ről visszatérők, alacsony iskolai végzettségűek) foglalkoztatását, foglalkoztatási támogatást vehetnek igénybe. Háromtól 12 hónap időtartamra kérhetik a bér és járulékaik 50 %-os megtérítését. 105 munkáltató élt a lehetőséggel 123 munkavállalót foglalkoztatva. 26 mFt-ot fizetünk ki támogatásként.

Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP)

A program résztvevői munkaerő-piaci szolgáltatásban, képzésben, és azt követően elhelyezésüket segítő bérköltség támogatásban részesülnek.

Azok a munkáltatók, akik vállalták a hátrányos helyzetűek foglalkoztatását, 100 % bér + járulék támogatást kapnak 3-6 hónapos időtartamra. 78 fő elhelyezését segítette a program.

A közhasznú foglalkoztatás visszaszorulása miatt az önkormányzatnál és intézményeinél a közcélú munka került előtérbe. A foglalkoztatás keretén belül mintegy 300 fő került be újra a munka világába.

Humánerőforrás fejlesztés, munkaerő-piaci képzés:

2009. évben a TÁMOP 1.1.2 program keretében sárospataki helyszínnel beindult a takarító tanfolyam 16 fővel. A program keretén belül indított cserépkályha készítő tanfolyamot térségünkben 2 fő elvégezte, elhelyezkedésük folyamatban van.

A 7-8. osztályos felzárkóztató képzés 16 fővel 2009. április elején sikeresen zárult.

A DEC FA keretén belül 2009. II. negyedévben szervezett tanfolyamok közül a nyilvántartásunkban lévő álláskeresők a következő képzéseken vesznek részt: pék 15 fővel, szociális asszisztens 3 fővel, pénzügyi ügyintéző 2 fővel, élelmiszer- és vegyi áru eladó 2 fővel, D kat. autóbuszvezető 1 fővel, ECDL 7 modulós 2 fővel, közfoglalkoztatást szervezők 12 fővel, kompetencia felzárkóztató 9 fővel, szakács 3 fővel.

Az álláskeresőink közül ez év második negyedévében a szociális gondozói tanfolyamot 11 fő, kádárt 1 fő, CNC gépkezelőt 1 fő, angol C típusú nyelvvizsgára felkészítőt 2 fő, fogyóelektródás hegesztőt 16 fő, cserépkályha készítő 10 fő, ügyintéző titkárt 3 fő, családpedagógus mentort 1 fő, német C típ. 1 fő, fegyveres biztonsági őrt 5 fő sikeresen elvégezte.

Munkaerő-piaci szolgáltatások:

Kirendeltségünkön a sárospataki lakosoknak az alábbi szolgáltatásokat tudjuk megajánlani: álláskeresői technika oktatása, álláskereső klubfoglalkozás, munkaerő-piaci információk nyújtása, munkavállalási tanácsadás, pályaválasztási és pályakorrekciós tanácsadás, impulzus foglalkozás, reintegráló tréning.

Ez év folyamán több mint 548 fő sárospataki álláskereső vette igénybe a különböző szolgáltatásainkat.

Ezen kívül Foglalkozás információs tanácsadással (FIT) is foglalkozunk a kirendeltségen, amelynek elsődleges célcsoportja az általános iskolás és középiskolás végzős tanulók, célja pedig a prevenció, megelőzés.

Folyamatosan érkeznek hozzánk csoportok a helyi általános iskolákból, valamint az Árpád Vezér Gimnáziumból, a Vay Miklós Szakképző Iskolából, és a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziumából.

Sárospatak, 2009. október 16.

Baranyi József
kirend.vezető